

INFORMARE

Privind pedepsele aplicabile în cazul unor infracțiuni săvârșite în timpul stării de urgență

- **NOTĂ:** Prin **Decretul Președintelui României nr. 195/2020, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 212 din 16 martie 2020**, în temeiul prevederilor art. 93 alin. (1), ale art. 100 din Constituția României, republicată, și ale art. 3 și art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 453/2004, cu modificările și completările ulterioare, **s-a instituit starea de urgență pe întreg teritoriul României, pe o durată de 30 de zile.**
- **PRECIZARE:** Articolele de lege menționate în prezenta informare sunt cuprinse, în integralitate, în **anexă**. În plus, **legislația națională este disponibilă on-line** în modulul special dedicat al site-ului Ministerului Justiției - <http://legislatie.just.ro/>

I. CODUL PENAL PREVEDE PEDEPSE MAJORATE PENTRU INFRAȚIUNILE SĂVÂRȘITE ÎN TIMPUL STĂRII DE URGENȚĂ

- Potrivit Codului penal¹, **orice infracțiune săvârșită în timpul stării de urgență poate fi pedepsită în regim agravat, la pedeapsa prevăzută de lege pentru respectiva infracțiune putându-se adăuga un spor de până la 2 ani închisoare.**

✓ Astfel, potrivit art. 77 lit. g) din Codul penal, **săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a profitat de starea de urgență constituie o circumstanță agravantă generală, ce poate fi aplicabilă în cazul săvârșirii oricărei infracțiuni, fie că aceasta este cuprinsă în Codul penal, fie în orice altă lege (ordonanță de urgență).**

✓ **Pedeapsa aplicată în cazul de mai sus va fi stabilită, potrivit art. 78 alin.(1) din Codul penal, după cum urmează:** se poate aplica o **pedeapsă până la maximum special, iar dacă maximum special nu este suficient, în cazul închisorii se poate adăuga un spor până la 2 ani, care nu poate depăși o treime din acest maxim.**

✓ *Exemple:*

- a.) ***Furtul calificat săvârșit prin violare de domiciliu sau sediu profesional, dacă infractorul a profitat de starea de urgență se pedepsește cu un maximum 9 ani închisoare (7 ani închisoare pentru infracțiunea de furt calificat, la care se adaugă 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 229 alin.(2) lit. b) și art. 78 alin.(1) din Codul penal;***

- b.) ***Tâlhăria calificată săvârșită în timpul nopții, cea care a avut ca urmare vătămarea corporală sau moartea victimei, dacă infractorul a profitat de starea de urgență se pedepsește, în funcție de ipoteză, cu un maximum 12, 14 ori 20 ani închisoare (10, 12 ori 18 ani închisoare pentru variantele infracțiunii de tâlhărie enumerate, la care se adaugă 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 234 alin.(1) lit. d), art. 234 alin.(2), art. 236 și art. 78 alin.(1) din Codul penal;***

- c.) ***(Zădărnicierea combaterii bolilor) Transmiterea, prin orice mijloace, a unei boli infectocontagioase de către o persoană care știe că suferă de această boală, dacă s-a produs moartea unei persoane, se pedepsește cu un maximum 17 ani închisoare (15 ani închisoare pentru infracțiunea de zădărniciere a combaterii bolilor, la care se adaugă 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 352 alin.(3) și (6) din Codul penal.***

¹ Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

II. CODUL PENAL PREVEDE APLICAREA UNOR PEDEPSE MAJORATE PENTRU SĂVÂRȘIREA INFRACTIUNILOR ÎMPOTRIVA UNOR PERSOANE VULNERABILE (BOLNAVE)

- Potrivit Codului penal, **orice infracțiune săvârșită împotriva unor persoane vulnerabile (bolnave, spre exemplu) poate fi pedepsită în regim agravat, la pedeapsa prevăzută de lege pentru respectiva infracțiune putându-se adăuga un spor de până la 2 ani închisoare.**
- ✓ Astfel, potrivit art. 77 lit. e) din Codul penal, **săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a profitat de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată, între altele, stării de sănătate (cum este, spre exemplu boala COVID-19, generată de expunerea la virusul SARS-CoV-2) constituie o circumstanță agravantă general, ce poate fi aplicabilă în cazul săvârșirii oricărei infracțiuni, fie că aceasta este cuprinsă în Codul penal, fie în orice altă lege (ordonanță de urgență).**
- ✓ **Pedeapsa aplicată în cazul de mai sus va fi stabilită, potrivit art. 78 alin.(1) din Codul penal, după cum urmează:** se poate aplica o pedeapsă până la maximum special. Dacă maximum special este neîndestulător, **în cazul închisorii se poate adăuga un spor până la 2 ani**, care nu poate depăși o treime din acest maxim.
- ✓ *Exemple:*
- a.) **Furtul calificat săvârșit prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere, dacă infractorul a profitat de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată, între altele, stării de sănătate (cum este boala COVID-19, generată de expunerea la virusul SARS-CoV-2) se pedepsește cu un maximum 7 ani închisoare (5 ani închisoare pentru infracțiunea de furt calificat, la care se adaugă 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 229 alin.(1) lit. e) și art. 78 alin.(1) din Codul penal;**
 - b.) **Tâlhăria calificată săvârșită prin folosirea de substanțe paralizante, cea care a avut ca urmare vătămarea corporală sau moartea victimei, dacă infractorul a profitat de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată, între altele, stării de sănătate (cum este boala COVID-19, generată de expunerea la virusul SARS-CoV-2) se pedepsește, în funcție de ipoteză, cu un maximum 12, 14 ori 20 ani închisoare (10, 12 ori 18 ani închisoare pentru variantele infracțiunii de tâlhărie enumerate, la care se adaugă 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 234 alin.(1) lit. a), art. 234 alin.(2), art. 236 și art. 78 alin.(1) din Codul penal;**
 - c.) **Vătămarea corporală săvârșită în scopul producerii unei infirmități ori al producerii de leziuni traumatice sau afectarea sănătății unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale, dacă infractorul a profitat de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată, între altele, stării de sănătate (cum este boala COVID-19, generată de expunerea la virusul SARS-CoV-2) se pedepsește cu un maximum 12 ani închisoare (10 ani închisoare pentru infracțiunea de vătămare corporală, la care se adaugă 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 194 alin.(1) lit.a) și b) și alin.(2) și art. 78 alin.(1) din Codul penal.**

III. ÎN CAZUL CONCURSULUI DE INFRAȚIUNI PEDEPSELE EXECUTATE SUNT SEMNIFICATIV MAI SEVERE DECÂT ÎN CAZUL COMITERII UNEI SINGURE INFRAȚIUNI

- Potrivit Codului penal, pentru concursul de infracțiuni, atunci când pentru infracțiunile comise în concurs s-au stabilit pedepse cu închisoarea, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care **se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite.**
- ✓ Astfel, potrivit art. 39 alin.(1) lit.a) și b) din Codul penal, în cazul unui concurs de infracțiuni, pedepsele pe care le va executa (pedepsele rezultante) infractorul sunt extrem de severe: - când s-au stabilit o pedeapsă cu detențiune pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, **se aplică pedeapsa detențiunii pe viață;**
- când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, **se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite.**
- ✓ **Pedepsele la care facem referire pot fi cele deja majorate potrivit pct. I și II de mai sus – adică cele la care s-a adăugat un spor de până la 2 ani),** deoarece, potrivit art. 79 alin.(2) din Codul penal, dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect **agravarea răspunderii penale, pedeapsa se stabilește prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la circumstanțe agravante, infracțiune continuată, concurs sau recidivă.**
- ✓ *Exemple:*
- a.) **În cazul săvârșirii a trei infracțiuni de furt calificat în condițiile menționate la pct. I, maximul pedepsei va fi de 15 ani închisoare (9 ani închisoare pentru fiecare infracțiune; se aplică pedeapsa cea mai grea, de 9 ani, iar din suma celorlalte pedepse (9+9=18) se adaugă o treime, adică 6 ani),** potrivit art. 229 alin.(2) lit. b), art. 78 alin.(1) și art. 39 alin.(1) lit.b) din Codul penal;
- b.) **În cazul săvârșirii a trei infracțiuni de tâlhărie calificată în condițiile menționate la pct. I, maximul pedepsei va fi de 18 ani și 4 luni închisoare, dacă fapta a fost săvârșită în timpul nopții (11 ani închisoare pentru fiecare infracțiune; se aplică pedeapsa cea mai grea, de 11 ani, iar din suma celorlalte pedepse (11+11=22) se adaugă o treime, adică 7 ani și 4 luni),** potrivit art. 234 alin.(1) lit. d), art. 234 alin.(2), art. 236, art. 78 alin.(1) și art. 39 alin.(1) lit.b) din Codul penal), **respectiv de 23 ani și 4 luni închisoare, dacă a avut ca urmare vătămarea corporală ori de 30 de ani închisoare, dacă a avut ca urmare moartea victimei.**
- c.) **În cazul săvârșirii a trei infracțiuni de zădărniciere a combaterii bolilor în condițiile menționate la pct. I, maximul pedepsei va fi de 28 ani și 4 luni închisoare (17 ani închisoare pentru fiecare infracțiune; se aplică pedeapsa cea mai grea, de 17 ani, iar din suma celorlalte pedepse (17+17=34) se adaugă o treime, adică 11 ani și 4 luni),** potrivit art. 352 alin.(3) și (6), art. 78 alin.(1) și art. 39 alin.(1) lit.b) din Codul penal.

IV. PENTRU INFRAȚIUNILE COMISE ÎN STARE DE RECIDIVĂ, SE APLICĂ SPORURI DE PEDEAPSĂ

- Potrivit Codului penal, **orice infracțiune săvârșită în stare de recidivă este sancționată în regim agravat.**

✓ **Recidivă există atunci când**, potrivit art. 41 din Codul penal, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an și până la reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare, condamnatul săvârșește din nou o infracțiune cu intenție sau cu intenție depășită, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de un an sau mai mare (sau pedeapsa detențiunii pe viață). Se reține recidiva **și în cazul hotărârilor de condamnare pronunțate în străinătate, dacă acestea au fost recunoscute potrivit legii.**

✓ **Pedeapsa în caz de recidivă:**

- **pedeapsa în cazul recidivei postcondamnatorii (noua infracțiune săvârșită în stare de recidivă este o infracțiune unică):** dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, **pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.**

Pedeapsa în cazul recidivei postcondamnatorii (au fost săvârșite în stare de recidivă mai multe infracțiuni - concurs de infracțiuni): Când înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată sunt săvârșite mai multe infracțiuni concurente, dintre care cel puțin una se află în stare de recidivă, **pedepsele stabilite se contopesc potrivit dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni (a se vedea mai sus, pct. III), iar pedeapsa rezultată se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.**

- **aplicarea pedepsei detențiunii pe viață:** potrivit art. 43 alin.(3) din Codul penal, dacă prin însumarea pedepselor menționate anterior s-ar depăși cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile săvârșite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, **în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.**

- **în cazul recidivei postexecutorii** (se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată), potrivit art. 43 alin.(5) din Codul penal, **limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracțiune se majorează cu jumătate** - spre exemplu, cea de a doua infracțiune săvârșită este sancționată cu o pedeapsă cuprinsă între 2 și 5 ani, instanța va stabili pedeapsa pentru infracțiunea săvârșită pornind de la alte limite și anume de la 3 ani (minimum) la 7 ani și 6 luni (maximum). **Dacă pentru noua infracțiune a fost stabilită pedeapsa detențiunii pe viață, se va executa aceasta.**

✓ **Subliniem că pedepsele la care facem referire sunt cele deja majorate potrivit pct. I, II și III de mai sus – adică cele la care s-a adăugat un spor de până la 2 ani),** deoarece, potrivit art. 79 alin.(2) din Codul penal, dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect agravarea răspunderii penale, **pedeapsa se stabilește prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la circumstanțe agravante, infracțiune continuată, concurs sau recidivă.**

V. ZĂDĂRNICIREA COMBATERII BOLILOR ȘI ALTE INFRAȚIUNI ÎN LEGĂTURĂ CU PREVENIREA RĂSPÂNDIRII VIRUSULUI SARS-CoV-2

✓ **Codul penal pedepsește faptele de nerespectare a măsurilor dispuse de instituțiile statului în vederea prevenirii răspândirii bolilor.**

✓ **De asemenea, declarațiile false sau nedeclararea unor fapte către autoritățile abilitate poate fi pedepsită ca infracțiune.**

✓ După cum s-a arătat mai sus, pentru săvârșirea acestor fapte profitând de starea de urgență, la maximul pedepsei prevăzute de lege se poate adăuga un spor până la 2 ani, care nu poate depăși o treime din acest maxim, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult o treime din maximul special.

✓ *Exemple:*

- pentru fapta de nerespectare a măsurilor de carantină sau de spitalizare dispuse pentru prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase, pedeapsa aplicată ajunge **până la 5 ani de închisoare, respectiv 9 ani** dacă fapta a avut ca urmare vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane **și 15 ani dacă fapta a avut ca urmare decesul uneia sau mai multor persoane.**

- Falsul în declarații comis pentru a ascunde existența unui risc privind infectarea cu o boală infectocontagioasă, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă. Dacă fapta este comisă profitând de starea de urgență, pedeapsa poate ajunge până la 7 ani de închisoare.

VI. TRECEREA FRAUDULOASĂ A FRONTIEREI DE STAT

➤ Intrarea sau ieșirea din țară prin trecerea ilegală a frontierei de stat a României constituie **infracțiunea de trecere frauduloasă a frontierei**, prevăzută la art. 362 din Codul penal.

✓ Pentru comiterea **infracțiunii de trecere frauduloasă a frontierei** profitând de starea de urgență **pedeapsă aplicată poate ajunge până la 5 ani, respectiv 7, în variantă agravată.**

✓ Dacă intervin și alte cauze de agravare a pedepsei (cum ar fi starea de recidivă) sau dacă fapta a fost comisă în concurs, **pedeapsa poate fi mai mare de 5, respectiv 7 ani.**

✓ *Exemple:*

- pentru **infracțiunea de trecere frauduloasă a frontierei** profitând de starea de urgență, pedeapsa aplicată poate ajunge **până la 7 ani închisoare, în varianta agravată (5 ani închisoare pentru infracțiunea de trecere frauduloasă a frontierei, la care se adaugă 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 262 alin.(2) și art. 78 alin.(1) din Codul penal;**

MINISTERUL JUSTIȚIEI

- în cazul în care persoana care trece fraudulos frontiera, profitând de starea de urgență și nu respectă măsurile stabilite de autorități pentru prevenirea răspândirii unei boli infectocontagioase (*cum este boala COVID-19, generată de expunerea la virusul SARS-CoV-2*), se vor aplica regulile concursului de infracțiuni, pedeapsa maximă aplicabilă fiind de **19 ani și 4 luni** (15 ani închisoare – pedeapsa maximă pentru infracțiunea de zădărniciere a combaterii bolilor, la care se poate adăuga un spor de 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante, respectiv o treime din pedeapsa maximă de 7 ani pentru infracțiunea de trecere frauduloasă a frontierei, la care se poate adăuga sporul de 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 262 alin.(2), art. 352 alin.(3) și (6) și art. 78 alin.(1) din Codul penal.

VII. OPERAȚIUNI INTERZISE CU PRODUSE MEDICALE SAU BUNURI ALIMENTARE

✓ **Acțiunile unor persoane de a profita de declararea stării de urgență** pentru a distorsiona stocurile și vânzarea unor produse esențiale în contextul pandemiei poate fi pedepsită ca infracțiune (*spre exemplu: materiale sanitare, echipamente de protecție, produse biocide pentru dezinfectia mâinilor, suprafețelor și a dispozitivelor medicale, dispozitivele medicale și kiturile pentru diagnosticarea moleculară care sunt necesare pentru prevenirea și combaterea infectării cu coronavirusul SARS-CoV-2*), constituie, în funcție de circumstanțele cauzei următoarele infracțiuni:

- **infracțiunea de evaziune fiscală** în domeniul comerțului cu produse sanitare și echipamente medicale de protecție, dacă infractorul a profitat de starea de urgență, **maximul pedepsei fiind de 10 ani închisoare, respectiv de 17 ani închisoare**, dacă s-a produs un prejudiciu mai mare de 500.000 euro, în echivalentul monedei naționale (8 ani, respectiv 15 ani închisoare pentru infracțiunea de evaziune fiscală, la care se adaugă 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale și art. 78 alin.(1) din Codul penal;
- **infracțiunea de folosire la autoritatea vamală a documentelor vamale de transport sau comerciale care se referă la alte mărfuri sau bunuri, respectiv de folosire de documente falsificate**, dacă infractorul a profitat de starea de urgență, **maximul pedepsei fiind de 9 ani închisoare, respectiv de 12 ani închisoare** (7 ani, respectiv 10 ani închisoare pentru infracțiunile de folosire de acte nereale sau falsificate, la care se adaugă 2 ani, pentru reținerea circumstanței agravante), potrivit art. 272 și 273 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României și art. 78 alin.(1) din Codul penal.

VIII. ALTE INFRAȚIUNI

✓ Fapta de îndemnare a publicului, verbal, în scris sau prin orice alte mijloace, să săvârșească infracțiuni este infracțiune.

✓ Incitarea publicului, prin orice mijloace, la ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane.

În categoriile de mai sus se pot încadra acțiunile de instigare a publicului să nu respecte măsurile de carantină sau alte măsuri dispuse de autoritățile publice, faptele de instigare la discriminare a persoanelor infectate cu COVID 19.

✓ *Exemple:*

- pentru fapta de **instigare publică săvârșită profitând de starea de urgență**, pedeapsa maximă aplicabilă va fi **închisoarea de 7 ani** (maximul de 5 ani prevăzut de lege pentru fapta de instigare publică, la care se poate adăuga un spor de maxim 2 ani, pentru săvârșirea faptei în circumstanțe agravante).

Dacă instigarea publică a avut ca urmare comiterea infracțiunii la care s-a instigat, pedeapsa este cea prevăzută de lege pentru acea infracțiune.

- pentru fapta de incitare la ură sau discriminare, pedeapsa maximă aplicabilă va fi **închisoarea de 5 ani** (maximul de 3 ani prevăzut de lege pentru fapta de Incitare la ură sau discriminare, la care se poate adăuga un spor de maxim 2 ani, pentru săvârșirea faptei în circumstanțe agravante).

I. CODUL PENAL² (extras)**ART. 38. Concursul de infracțiuni**

(1) Există concurs real de infracțiuni când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană, prin acțiuni sau inacțiuni distincte, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna din ele. Există concurs real de infracțiuni și atunci când una dintre infracțiuni a fost comisă pentru săvârșirea sau ascunderea altei infracțiuni.

(2) Există concurs formal de infracțiuni când o acțiune sau o inacțiune săvârșită de o persoană, din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau a urmărilor pe care le-a produs, realizează conținutul mai multor infracțiuni.

ART. 39. Pedeapsa principală în caz de concurs de infracțiuni

(1) În caz de concurs de infracțiuni, se stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte și se aplică pedeapsa, după cum urmează:

a) când s-au stabilit o pedeapsă cu detențiune pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, se aplică pedeapsa detențiunii pe viață;

b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;

c) când s-au stabilit numai pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;

d) când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare și o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii;

e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare și mai multe pedepse cu amendă se aplică pedeapsa închisorii conform lit. b), la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii conform lit. c).

(2) Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximumul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.

ART. 41. Recidiva

(1) Există recidivă când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an și până la reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare, condamnatul săvârșește din nou o infracțiune cu intenție sau cu intenție depășită, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de un an sau mai mare.

(2) Există recidivă și în cazul în care una dintre pedepsele prevăzute în alin. (1) este detențiunea pe viață.

(3) Pentru stabilirea stării de recidivă se ține seama și de hotărârea de condamnare pronunțată în străinătate, pentru o faptă prevăzută și de legea penală română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.

² Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 42. **Condamnări care nu atrag starea de recidivă**

La stabilirea stării de recidivă nu se ține seama de hotărârile de condamnare privitoare la:

- a) faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală;
- b) infracțiunile amnistiate;
- c) infracțiunile săvârșite din culpă.

ART. 43. **Pedeapsa în caz de recidivă**

(1) Dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(2) Când înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată sunt săvârșite mai multe infracțiuni concurente, dintre care cel puțin una se află în stare de recidivă, pedepsele stabilite se contopesc potrivit dispozițiilor referitoare la concursul de infracțiuni, iar pedeapsa rezultată se adaugă la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta.

(3) Dacă prin însumarea pedepselor în condițiile alin. (1) și alin. (2) s-ar depăși cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile săvârșite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.

(4) Când pedeapsa anterioară sau pedeapsa stabilită pentru infracțiunea săvârșită în stare de recidivă este detențiunea pe viață, se va executa pedeapsa detențiunii pe viață.

(5) Dacă după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată se săvârșește o nouă infracțiune în stare de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracțiune se majorează cu jumătate.

(6) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pentru noua infracțiune și mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată sau considerată ca executată se descoperă că cel condamnat se află în stare de recidivă, instanța aplică dispozițiile alin. (1) - (5).

(7) Dispozițiile alin. (6) se aplică și în cazul în care condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.

ART. 77. **Circumstanțe agravante**

Următoarele împrejurări constituie circumstanțe agravante:

- a) săvârșirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună;
- b) săvârșirea infracțiunii prin cruzimi sau supunerea victimei la tratamente degradante;
- c) săvârșirea infracțiunii prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri;
- d) săvârșirea infracțiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor;
- e) săvârșirea infracțiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze;
- f) săvârșirea infracțiunii în stare de intoxicație voluntară cu alcool sau cu alte substanțe psihoactive, când a fost provocată în vederea comiterii infracțiunii;
- g) săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a profitat de situația prilejuită de o calamitate, de starea de asediu sau de starea de urgență;
- h) săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte.

ART. 78. **Efectele circumstanțelor agravante**

MINISTERUL JUSTIȚIEI

(1) În cazul în care există circumstanțe agravante, se poate aplica o pedeapsă până la maximul special. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un spor până la 2 ani, care nu poate depăși o treime din acest maxim, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult o treime din maximul special.

(2) Majorarea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanțelor agravante reținute.

ART. 79. Concursul între cauze de atenuare sau de agravare

(1) Când în cazul aceleiași infracțiuni sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect reducerea pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la tentativă, circumstanțe atenuante și cazuri speciale de reducere a pedepsei, în această ordine.

(2) Dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect agravarea răspunderii penale, pedeapsa se stabilește prin aplicarea succesivă a dispozițiilor privitoare la circumstanțe agravante, infracțiune continuată, concurs sau recidivă.

(3) Când în cazul aceleiași infracțiuni sunt incidente una sau mai multe cauze de reducere a pedepsei și una sau mai multe cauze de majorare a pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc conform alin. (1), după care limitele de pedeapsă rezultate se majorează conform alin. (2).

ART. 194. Vătămarea corporală

(1) Fapta prevăzută în art. 193, care a cauzat vreuna dintre următoarele consecințe:

a) o infirmitate;

b) leziuni traumatiche sau afectarea sănătății unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale;

c) un prejudiciu estetic grav și permanent;

d) avortul;

e) punerea în primejdie a vieții persoanei,

se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Când fapta a fost săvârșită în scopul producerii uneia dintre consecințele prevăzute în alin. (1) lit. a), lit. b) și lit. c), pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani.

(3) Tentativa la infracțiunea prevăzută în alin. (2) se pedepsește.

ART. 228. Furtul

(1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta constituie furt și dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau detenția legitimă a altei persoane.

(3) Se consideră bunuri mobile și înscrisurile, energia electrică, precum și orice alt fel de energie care are valoare economică.

ART. 229. Furtul calificat

(1) Furtul săvârșit în următoarele împrejurări:

a) într-un mijloc de transport în comun;

b) în timpul nopții;

c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;

d) prin efracție, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase;

e) prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere,

se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Dacă furtul a fost săvârșit în următoarele împrejurări:

MINISTERUL JUSTIȚIEI

- a) asupra unui bun care face parte din patrimoniul cultural;
 - b) prin violare de domiciliu sau sediu profesional;
 - c) de o persoană având asupra sa o armă,
- pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Furtul privind următoarele categorii de bunuri:

- a) țiței, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane-cisternă;
 - b) componente ale sistemelor de irigații;
 - c) componente ale rețelelor electrice;
 - d) un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situații de urgență publică;
 - e) un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenție la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene ori în caz de dezastru;
 - f) instalații de siguranță și dirijare a traficului feroviar, rutier, naval, aerian și componente ale acestora, precum și componente ale mijloacelor de transport aferente;
 - g) bunuri prin însușirea cărora se pune în pericol siguranța traficului și a persoanelor pe drumurile publice;
 - h) cabluri, linii, echipamente și instalații de telecomunicații, radiocomunicații, precum și componente de comunicații,
- se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

ART. 232. **Sanționarea tentativei**

Tentativa la infracțiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepsește.

ART. 233. **Tâlhăria**

Furtul săvârșit prin întrebuițarea de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, precum și furtul urmat de întrebuițarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

ART. 234. **Tâlhăria calificată**

(1) Tâlhăria săvârșită în următoarele împrejurări:

- a) prin folosirea unei arme ori substanțe explozive, narcotice sau paralizante;
 - b) prin simularea de calități oficiale;
 - c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;
 - d) în timpul nopții;
 - e) într-un mijloc de transport sau asupra unui mijloc de transport;
 - f) prin violare de domiciliu sau sediu profesional,
- se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(2) *Tâlhăria săvârșită în condițiile art. 229 alin. (3) se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.*

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează tâlhăria care a avut ca urmare vătămarea corporală.

ART. 236. **Tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei**

Dacă faptele prevăzute în art. 233 - 235 au avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

ART. 237. **Sanționarea tentativei**

Tentativa la infracțiunile prevăzute în art. 233 - 235 se pedepsește.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

ART. 262. Trecerea frauduloasă a frontierei de stat

(1) Intrarea sau ieșirea din țară prin trecerea ilegală a frontierei de stat a României se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârșită:

a) în scopul sustragerii de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse ori a unei măsuri educative, privative de libertate;

b) de către un străin declarat indezirabil ori căruia i-a fost interzis în orice mod dreptul de intrare sau de ședere în țară, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Tentativa se pedepsește.

(4) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită de o victimă a traficului de persoane sau de minori, nu se pedepsește.

ART. 297. Abuzul în serviciu

(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos*) și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, îngreuează exercitarea unui drept al unei persoane ori creează pentru aceasta o situație de inferioritate pe temei de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenență politică, avere, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA.

ART. 326. Falsul în declarații

(1) Declararea necorespunzătoare a adevărului, făcută unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea în vederea producerii unei consecințe juridice, pentru sine sau pentru altul, atunci când, potrivit legii ori împrejurărilor, declarația făcută servește la producerea acelei consecințe, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârșită pentru a ascunde existența unui risc privind infectarea cu o boală infectocontagioasă, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.

ART. 352. Zădărnicierea combaterii bolilor

(1) Nerespectarea măsurilor de carantină sau de spitalizare dispuse pentru prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Nerespectarea măsurilor privitoare la prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase, dacă fapta a avut ca urmare răspândirea unei asemenea boli, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(3) Transmiterea, prin orice mijloace, a unei boli infectocontagioase de către o persoană care știe că suferă de această boală se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(4) Dacă fapta prevăzută în alin. (2) este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda.

(5) Dacă prin faptele prevăzute în alin. (1) și (2) s-a produs vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(6) Dacă prin fapta prevăzută în alin. (3) s-a produs vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar

MINISTERUL JUSTIȚIEI

dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(7) Dacă prin fapta prevăzută în alin. (4) s-a produs vătămarea corporală a uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă s-a produs moartea uneia sau mai multor persoane, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(8) Tentativa la infracțiunea prevăzută la alin. (3) se pedepsește.

(9) Prin carantină se înțelege restricția activităților și separarea de alte persoane, în spații special amenajate, a persoanelor bolnave sau care sunt suspecte de a fi bolnave, într-o manieră care să prevină posibila răspândire a infecției sau contaminării.

ART. 352¹. **Omisiunea declarării unor informații**

Omisiunea persoanei de a divulga cadrelor medicale sau altor persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau unei unități în care acestea își desfășoară activitatea unele informații esențiale cu privire la posibilitatea de a fi intrat în contact cu o persoană infectată cu o boală infectocontagioasă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

ART. 368. **Instigarea publică**

(1) Fapta de a îndemna publicul, verbal, în scris sau prin orice alte mijloace, să săvârșească infracțiuni se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă, fără a se putea depăși pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea la săvârșirea căreia s-a instigat.

(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) este comisă de un funcționar public, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi, fără a se putea depăși pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea la săvârșirea căreia s-a instigat.

(3) Dacă instigarea publică a avut ca urmare comiterea infracțiunii la care s-a instigat, pedeapsa este cea prevăzută de lege pentru acea infracțiune.

ART. 369. **Incitarea la ură sau discriminare**

Incitarea publicului, prin orice mijloace, la ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

II. LEGI PENAL SPECIALE

1. **Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale³**

ART. 9. (1) Constituie infracțiuni de evaziune fiscală și se pedepsesc cu închisoare de la 2 ani la 8 ani și interzicerea unor drepturi următoarele fapte săvârșite în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale:

- a) ascunderea bunului ori a sursei impozabile sau taxabile;
- b) omisiunea, în tot sau în parte, a evidențierii, în actele contabile ori în alte documente legale, a operațiunilor comerciale efectuate sau a veniturilor realizate;
- c) evidențierea, în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive;
- d) alterarea, distrugerea sau ascunderea de acte contabile, memorii ale aparatelor de taxat ori de marcat electronice fiscale sau de alte mijloace de stocare a datelor;

³ Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

e) executarea de evidențe contabile duble, folosindu-se înscrisuri sau alte mijloace de stocare a datelor;

f) sustragerea de la efectuarea verificărilor financiare, fiscale sau vamale, prin nedeclararea, declararea fictivă ori declararea inexactă cu privire la sediile principale sau secundare ale persoanelor verificate;

g) substituirea, degradarea sau înstrăinarea de către debitor ori de către terțe persoane a bunurilor sechestrate în conformitate cu prevederile Codului de procedură fiscală și ale Codului de procedură penală.

(2) Dacă prin faptele prevăzute la alin. (1) s-a produs un prejudiciu mai mare de 100.000 euro, în echivalentul monedei naționale, limita minimă a pedepsei prevăzute de lege și limita maximă a acesteia se majorează cu 5 ani.

(3) Dacă prin faptele prevăzute la alin. (1) s-a produs un prejudiciu mai mare de 500.000 euro, în echivalentul monedei naționale, limita minimă a pedepsei prevăzute de lege și limita maximă a acesteia se majorează cu 7 ani.

2. Codul vamal al României⁴

ART. 270. Introducerea în sau scoaterea din țară, prin orice mijloace, a bunurilor sau mărfurilor, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, constituie infracțiunea de contrabandă și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 271. Introducerea în sau scoaterea din țară, fără drept, de arme, muniții, materiale explozibile, droguri, precursori, materiale nucleare sau alte substanțe radioactive, substanțe toxice, deșeuri, reziduuri ori materiale chimice periculoase constituie infracțiunea de contrabandă calificată și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi, dacă legea penală nu prevede o pedeapsă mai mare.

ART. 272. Folosirea, la autoritatea vamală, a documentelor vamale de transport sau comerciale care se referă la alte mărfuri sau bunuri ori la alte cantități de mărfuri sau bunuri decât cele prezentate în vamă constituie infracțiunea de folosire de acte nereale și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 273. Folosirea, la autoritatea vamală, a documentelor vamale de transport sau comerciale falsificate constituie infracțiunea de folosire de acte falsificate și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 274. Faptele prevăzute la art. 270 - 273, săvârșite de una sau mai multe persoane înarmate ori de două sau mai multe persoane împreună, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

ART. 275. Tentativa la infracțiunile prevăzute la art. 270 - 274 se pedepsește.

⁴ Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 19 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare.